

Samenwerkingsverband De Waddeneilanden

Jaarverslag en rekening 2023

Resultaten 2023

	Begroot	Inkomsten overig	Werkelijk
Personeel			
	€ 498.295		€ 410.815
Huisvesting			
	€ 43.860		€ 48.187
Financiële administratie			
	€ 28.560		€ 7.389
Vergader- en verblijf			
	€ 61.110		€ 31.667
OBW en Werelderfgoed			
	€ 52.400		€ 44.916
Projecten			
	€ 329.880	€ 50.000	€ 298.017
Onvoorzien			
	€ 10.000		€ 0
	---	---	---
	€ 1.024.105	€ 50.000	

Totaal:	**€ 1.074.105**		**€ 840.991**

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Managementsamenvatting 5

Inhoudelijke verantwoording thema's: 6

1. Brede Welvaart
   1.1 Programma Waddeneilanden 6
   1.2. Duurzaamheid 6
   1.3. Actuele beleidsontwikkelingen 7
   - Algemeen 7
   - Leefomgeving 7
   - Brede SPUK gezond en actief leven 7
   - Bereikbaarheid 7
   - Plan van Aanpak Beleidskader Natuur Waddenzee 8
2. Openbare Orde en Veiligheid 9
3. Kustveiligheid en Water 10
4. Waddenzeezaken 11
   - Werelderfgoed 11
5. Belangenbehartiging / Lobby 12
   5.1. Programma Waddeneilanden 12
   5.2. Governance Waddengebied 12
   5.3. Waddentoets 12
   5.4. Algemeen 13
   5.5. Inzet van Den Haag Centraal 14
6. Corporate Communicatie 14
7. Algemene ondersteuning / Secretariaat 14

Paragrafen 15
- Treasury
- Risicoparagraaf
- Bedrijfsvoering
- Wet open overheid

Balans per 31 december 2023 19
Toelichting op de balans 19

Staat van baten en lasten 2023 22
Toelichting op de realisatie 23
Bijdragen per eiland 24

Rechtmatigheidsverantwoording

Controleverklaring 2023 25

Bijlage 25
Wet normering topinkomens 25
Samenstelling besturen 26

Inleiding

Met veel plezier en genoegen kijk ik terug op het jaar 2023. Zonder twijfel was het toekennen van de Regio Deal door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) daarin een hoogtepunt. We hebben er gezamenlijk lang naar toe gewerkt. Maar uiteindelijk was het resultaat daar. Ook de provincies Noord-Holland en Fryslân hebben hun toezeggingen gestand gedaan. In november 2023 was het Regio Deal team compleet samengesteld om van start te gaan. Zowel organisatorisch als beleidsmatig is de betekenis van het Programma Waddeneilanden (waar de Regio Deal voor bedoeld is) een grote stap voorwaarts in onze samenwerking.

Daarbij houden we altijd onze missie voor ogen:
Het versterken van de bestuurskracht van de afzonderlijke gemeenten door onomkeerbare, niet vrijblijvende en doelgerichte samenwerking met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid.

Het streekbezoek van Hunne Majesteiten Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima begin mei aan de Waddeneilanden en het ontvangen van de delegaties van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (juni) droegen zeker bij aan dit collectieve gevoel en het vermogen om er samen de schouders onder te zetten.

Het plan van aanpak ‘Beleidskader Natuur Wadden’ gaf veel stof tot discussie en heeft er toe geleid dat we een gezamenlijke standpuntennotitie hebben ingebracht bij het ministerie van LNV. Dit en vele andere ontwikkelingen inzake de Waddenzee zullen we het komende jaar scherp blijven volgen. Het behoud en herstel van de Waddenzee (ook in trilateraal verband) gaat ons aan het hart, maar moet in balans zijn met de leefbaarheid voor de inwoners van de eilanden.

Op het gebied van bedrijfsvoering zijn alle gezamenlijke Dienstverleningsovereenkomsten (DVO’s) in 2023 geëvalueerd en voorzien van advies over hoe we dit kunnen voortzetten en/of uitbreiden.

Onze Gemeenschappelijke Regeling moet op basis van een wetswijziging worden aangepast in 2024. In het afgelopen jaar zijn voorstellen daarvoor met elkaar doorgenomen en zijn kaders gesteld. In 2024 nemen we hierover met elkaar besluiten.
Een belangrijk punt daarbij is de wijze waarop gemeenteraden betroken zijn bij de samenwerking. Half november hebben we een leuke en zeer informatieve Raadsdriedaagse op Ameland gehad. Belangrijk om elkaar te ontmoeten, contacten te leggen, ontwikkelingen en oplossingen uit te wisselen. Ik merk en hoor dat er veel energie zit in de samenwerking!

Kees Praamstra, secretaris-directeur

Managementsamenvatting

Uit de cijfers op pagina 19 blijkt dat het jaar 2023 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 183.114,-.

Verrekening van het exploitatieresultaat met de deelnemende gemeenten vindt normaliter naar rato van de gebruikelijke verdeelsleutel plaats na vaststelling van de rekening (artikel 47 van de GR). Het Algemeen Bestuur kan echter besluiten tot vorming van een fonds (algemene reserve), waarin rekeningoverschotten van enig jaar worden gestort (artikel 48 van GR).

Met betrekking tot het positieve rekeningresultaat over het jaar 2023 gaat een voorstel naar het Algemeen Bestuur om het bedrag € 183.114,-. terug te betalen. Gezien het bedrag dat in de algemene reserve staat, lijkt ons dit verantwoord. Hieronder een overzicht:

	4 eilanden	5 eilanden	Totaal
Texel		€ 54.285	€ 54.285
Vlieland	€ 361	€ 18.095	€ 18.456
Terschelling	€ 721	€ 45.238	€ 45.959
Ameland	€ 721	€ 45.238	€ 45.959
Schiermonnikoog	€ 361	€ 18.095	€ 18.456

€ 183.114

De afwijkingen tussen de werkelijke en begrote cijfers zijn op pagina 20 uitgewerkt.

Inhoudelijke verantwoording thema's

1. Brede Welvaart

1.1 Programma Waddeneilanden

Regio Deal
In november 2022 dienden we als vijf Waddeneilanden een aanvraag in bij het ministerie van BZK voor een Regio Deal, die geselecteerd werd als één van de voorstellen voor verdere uitwerking door het ministerie. Van maart tot eind juni 2023 is met het Rijk, de provincies Fryslân, Noord-Holland en de Waddeneilanden toegewerkt naar een convenant Regio Deal De Waddeneilanden, als basis voor de samenwerking. In juni heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de inhoud van het concept-convenant en 1 november 2023 hebben we de Regio Deal uiteindelijk gesloten. Dat betekent dat er een rijksbijdrage komt van €15,5 miljoen, €7,75 van beide provincies en €7,75 van de vijf eilanden. Ook zijn er vijf vacatures voor een het nieuwe programmateam ingevuld (programmamanager per 1 juli, drie procesleiders per oktober en een programmaondersteuner per januari 2024).

Planbureau Fryslân is gevraagd om de monitoring en lerende evaluatie voor de Regio Deal vorm te geven. Afspraken daarover worden naar verwachting begin 2024 vastgelegd.
Er is gewerkt aan een website, social media en afspraken m.b.t. de communicatie.

De voorbereiding voor een aantal Regio Deal samenwerkingsprojecten is gestart: Waddencampus 2.0: triple-helix in de praktijk, Eilander materiaalstromen in beeld, Ondernemers circulair op weg (samenwerking rondom plasticvrij).
Gesprekken zijn gaande over de invulling van de rol van regiokassier (gemeente Ameland) en over het inrichten van de administratie en werkprocessen. Die worden uiteindelijk vastgelegd in bestuurlijke werkafspraken, om zo snel mogelijk te kunnen starten met de uitvoering van de eerste projecten.

Versnelling woningbouw (€5 miljoen)
We hebben onderlinge afspraken en spelregels vastgesteld en aanvragen kunnen ingediend worden. Er is €250.000 cofinanciering van de provincie Fryslân aangevraagd en toegekend. In 2024 ontvangen de eerste projecten naar verwachting een bijdrage uit de versnellingsgelden.

1.2 Duurzaamheid

Duurzame Energie is één van de vijf programmalijnen in het Programma Waddeneilanden en daarmee onderdeel van de Regio Deal. De samenwerking rondom duurzame energie focust zich vooral op zaken die heel specifiek voor een eiland zijn. Het ambtelijk overleg en de werkgroep zijn samengevoegd.
De procesleider Duurzame Energie neemt deel aan het Opgaveteam Eilanden op Eigen Kracht (EOEK) en is contactpersoon voor het Waddenfonds.
Er wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden om Regio Deal en Waddenfonds / IKW middelen te combineren.

1.3 Actuele beleidsontwikkelingen

Algemeen
Naast de samenwerking op uitvoering via het Programma Waddeneilanden deden we dat ook op het gebied van kennisuitwisseling, beleidsvoorbereiding en -beïnvloeding. We hebben elkaar actief opgezocht op die beleidsterreinen waar we gezamenlijke belangen hebben. Soms in structurele ambtelijke overleggen zoals Economische zaken, Recreatie en Toerisme, Bereikbaarheid, Openbare Orde en Veiligheid en soms rondom een actuele onderwerp op het gebied van fysieke leefomgeving, zoals de Omgevingswet, de herziening Huisvestingswet, aanpak stikstof, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

De beleidscoördinatie heeft zich ook gericht op het faciliteren van de ambtelijke samenwerkingen en het leggen van verbindingen met rijk, provincies en andere stakeholders. Daarnaast is de voorbereiding van portefeuillehouders in bestuurlijke overleggen (zie overzicht interne- en externe overlegstructuren op de website) en het informeren en adviseren van het Dagelijks en Algemeen Bestuur m.b.t. relevante beleidsontwikkelingen groot onderdeel geweest van de coördinatietaken.

In 2024 zullen we elkaar, op beleidsterreinen waar we dezelfde belangen hebben, actief op blijven zoeken, om te komen tot goed op elkaar afgestemd en uitvoerbaar beleid, met voldoende aandacht voor het specifieke karakter van de Waddeneilanden.
Wij verwachten dat de onderwerpen wonen/huisvesting en bereikbaarheid veel gezamenlijke inspanningen gaan vragen. Op het gebied van de Leefomgeving verwachten we een toename van onze betrokkenheid bij diverse programma's (Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX), Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), Blauwe Omgevingsvisie Visie (BOVI) etc.

Leefomgeving
Door het volgen van beleidsontwikkelingen, beleidsvoorbereiding en beleidsbeïnvloeding bij nieuwe wetgeving, is de uitzonderingspositie van de Waddeneilanden op diverse onderwerpen goed behartigd bij onder andere de Tweede Kamer, het ministerie van BZK en provincie Fryslân.

Een aantal onderwerpen waar dit in 2023 aan de orde was en nog loopt:
- Traject Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) wet vaste huurcontracten
- Regie op de Volkshuisvesting (urgentiegroepen)
- Inzichtelijk maken van alle ambtelijk en bestuurlijke overleggen (governance rondom thema's 'droge wad')

Brede SPUK (Specifieke Uitkering) gezond en actief leven
In februari 2023 is een gezamenlijk proces gestart om invloed uit te oefenen op het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Doel was om een oplossing te vinden voor de fors tegenvallende middelen die volgens de Brede-SPUK werden toegekend aan de (Friese) Waddeneilanden. Na interventie van het Samenwerkingsverband is er een concreet voorstel gedaan door VWS. Voor een periode van vier jaar is er meer geld beschikbaar voor de uitvoering. Dit scheelt enkele duizenden tot tienduizenden euro's per eiland op jaarbasis.

Bereikbaarheid
Het is essentieel voor de leefbaarheid en de economie dat de eilanden betrouwbaar bereikbaar blijven voor eilanders en gasten. De veerverbinding is de navelstreng voor de eilanden, zij kunnen geen beroep doen op voorzieningen van de buurgemeente, er is geen omleidingsroute als de boot niet vaart.
In 2023 is er in het kader van Samenwerkingsverband Wadden vijf keer een Portefeuillehouders Overleg Bereikbaarheid geweest. Hierin zijn onderwerpen als de Agenda voor het Waddengebied

2050 het daarmee samenhangende Uitvoeringsprogramma, het Beleidskader Natuur Wadden, de verlenging van de Veerboten concessies Wadden Oost en West, de aanbesteding Openbaar Vervoer, de Routekaart Duurzame bereikbaarheid, Snelvaren in het Donker, Verbetering Bereikbaarheid Ameland aan de orde geweest.

Met name de nieuwe concessie vraagt op de Friese eilanden veel aandacht. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is als concessieverlener wettelijk verantwoordelijk voor personenvervoer tussen het vasteland en de Friese Waddeneilanden en is gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding die in 2026 in de markt wordt gezet.

In 2024 wordt de eerste stap in de aanbesteding gezet: de Nota van Uitgangspunten. Deze vormt de basis voor Programma van Eisen (belangrijkste aanbestedingsdocument).

Vanuit het Samenwerkingsverband wordt ambtelijk deelgenomen aan een werkgroep rond de Routekaart Duurzame Bereikbaarheid (Uitvoeringsprogramma 05).
Deze werkgroep onder leiding van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (Directeur Generaal Mobiliteit en Rijkswaterstaat), bestaat uit vertegenwoordigers van eilandgemeenten, kustgemeenten, havens, natuurorganisaties, provincie Fryslân, Omgevingsberaad en ministerie van Landbouw Natuur en Visserij (LNV).

Doel van de duurzame Bereikbaarheid is te komen tot een goede en toekomstbestendige bereikbaarheid van havens en eilanden op de lange termijn, met als uitgangspunten: emissieloos, impactarm en adaptief.

Ze kent vier sporen:
1. Verduurzaming van de overtocht
2. Autoluwe overtochten en eilanden
3. Duurzame en logistieke keten
4. Gebiedsontwikkeling door samenhangende mobiliteitskeuzes die passen bij de eilander identiteit

De werkgroep Routekaart Bereikbaarheid heeft geconstateerd dat het proces van de nieuwe concessies sturend is voor het tijdspad van de Routekaart.

Plan van Aanpak Beleidskader Natuur Waddenzee
De Waddenzee is één van Nederlands belangrijkste natuurgebieden en staat geregistreerd als UNESCO Werelderfgoed. Het is dan ook zaak dat Nederland de status Waddenzee ‘Werelderfgoed Waardig’ behoudt, met prioriteit en ambitie voor de natuur (OUV).

In 2020 is de Agenda voor het Waddengebied 2050 vastgesteld. De hoofddoelstelling van de Waddenzee zoals eveneens vastgelegd in de Nationale Omgevingsvisie is: “de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap”.
Het hoofddoel voor het Waddengebied is dat het in 2050 veilig, vitaal en veerkrachtig is. Veilig doordat we tijdig anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering en zeespiegelstijging. Vitaal doordat wonen, werken, onderwijs en zorg mogelijk blijven, op de eilanden en langs de kust, en doordat economische sectoren excelleren in de context van het Werelderfgoed Waddenzee. Veerkrachtig doordat robuuste natuur en het landschap van wereldklasse de effecten van klimaatverandering, duurzaam gebruik en nieuwe ontwikkelingen kunnen opvangen.
Voor het Waddengebied, waar ook de Waddeneilanden vallen, zijn in de Agenda 20250, de volgende doelen geformuleerd:

- De natuur is en blijft van wereldklasse en ontwikkelt zich verder, in samenhang met de natuur over de grens;
- De unieke waarden van het landschap en het cultureel erfgoed blijven behouden en ontwikkelen zich verder;
- In het waddengebied is het goed, veilig en klimaatbestendig wonen, werken en recreëren;
- De economische sectoren excelleren, in de context van het Werelderfgoed Waddenzee.

In februari 2023 is, zoals eerder genoemd, het Uitvoeringsprogramma 2021-2026 Waddengebied vastgesteld met een beschrijving van de acties.
Als eerste actiepunt is in agenda 2050 het Beleidskader Natuur Waddenzee geformuleerd met als belangrijkste doel natuur en economie weer met elkaar in balans te brengen, waarbij de balans opschuift naar natuur. Met het Plan van Aanpak beschrijft het ministerie van LNV de gefaseerde aanpak voor het opstellen van het Beleidskader Natuur Waddenzee en geeft daarmee aan in welke stappen de verschuiving in de balans naar meer natuur wordt nagestreefd.

Als Samenwerkingsverband De Waddeneilanden hebben we op 29 juni jl. een gezamenlijk gesprek over dit onderwerp gehouden, om op die manier als colleges van B&W op een informele manier onze ideeën met elkaar te delen. Dit heeft geresulteerd in een Standpuntendocument dat ~~is~~ geaccordeerd is door alle colleges.
Het geeft een basis om onze gemeenschappelijke positie uit te werken en helpt ons om uit te dragen op welke manier we als eilanden in het proces betrokken willen zijn. Binnen de gemeenschappelijkheid blijft er ruimte voor individuele standpunten van de afzonderlijke eilanden. We trekken samen op en onderkennen en respecteren onderlinge verschillen. Wij vertrouwen erop dat onze standpunten een juiste plek krijgen in het nieuwe Beleidskader Natuur Waddenzee.
Als Waddeneilanden blijven we actief betrokken bij het proces rond het Beleidskader Natuur Waddenzee.

Op dit moment lopen er voor het Beleidskader Natuur Waddenzee een drietal deelopdrachten:
1. Staat van de natuur in de Waddenzee (Waddenacademie en CBS)
1. Ecologisch Streefbeeld Waddenzee (RWS, SBB, RVO en BAW)
2. Integraal ecologisch toetsingskader Waddenzee (WUR/WMR)

Met de Waddenprovincies en de Waddenkustgemeenten gaat het Samenwerkingsverband als gedelegeerd opdrachtgever namens het Rijk aan de slag met de 4e deelopdracht, het (laten) maken van een sociaal economische analyse. Dit om uiteindelijk te komen tot een juiste weging tussen natuur/ecologie en leefbaarheid/economie.

2. Openbare Orde en Veiligheid

In 2023 is een ambtelijk werkoverleg georganiseerd waarin een eerste uitvoeringsplan Ondermijning Wadden is opgesteld, dat in april 2024 aan de portefeuillehouders is gepresenteerd. Dit plan om ondermijning op de Waddeneilanden tegen te gaan, bevat concrete acties en maatregelen om georganiseerde misdaad te bestrijden en de veiligheid in het gebied te verbeteren.

Alle medewerkers Openbare Orde en Veiligheid op de eilanden zijn nu opgeleid tot (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) Bibob Coördinator. Hierdoor zijn zij in staat om de Wet Bibob toe te passen en kan beter worden ingeschat of er sprake is van integriteitsrisico's bij onder andere vergunningaanvragen.

Ook zijn het afgelopen jaar verdere stappen gezet in uniformering van crisisbeheersing. Aangezien niet alle eilanden onderdeel zijn van dezelfde Veiligheidsregio, blijft dit onderwerp jaarlijks veel aandacht krijgen. Door uniformiteit kunnen de eilanden beter samenwerken en effectiever optreden bij incidenten en calamiteiten.

Naast de voorbereiding van en deelname aan reguliere ambtelijke en bestuurlijke portefeuille overleggen, zijn we aanwezig geweest bij verschillende regionale informatiebijeenkomsten van onze samenwerkingspartners.

Door het aanzienlijk toenemen van taken en verantwoordelijkheden op het gebied van openbare orde bij gemeenten en hun partners, blijft het een uitdaging om alle verplichtingen en verantwoordelijkheden goed uit te voeren.
Door ons de komende jaren in te blijven zetten voor verbetering van de samenwerking en coördinatie tussen betrokken partijen, zorgen we voor een goede voorbereiding op crises, rampen of andere actualiteiten op het gebied van openbare orde en veiligheid.

3. Kustveiligheid en Water

Deltaprogramma
De nieuwste wetenschappelijke inzichten van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) en de watersnood in Limburg, Duitsland en België in 2021 laten zien dat klimaatverandering zich ook in ons deel van de wereld steeds duidelijker manifesteert. Extreme buien, overstromingen, hittegolven, perioden van droogte en zeespiegelstijging komen vaker voor. Klimaatverandering gaat ook steeds sneller, de gevolgen zijn ingrijpender dan we tot voor kort aannamen. Door in te zetten op mitigatie en adaptatie is er perspectief. Hoe sneller we de uitstoot van broeikasgassen verminderen (mitigatie), hoe meer tijd er is om de gevolgen van klimaatverandering beheersbaar te houden. En hoe sneller we de ruimtelijke inrichting aanpassen aan het nieuwe klimaat (adaptatie), hoe minder kwetsbaar we zijn voor schade. Het nationaal Deltaprogramma werkt aan deze strategieën door te zorgen voor goede waterveiligheid, de beschikbaarheid van zoetwater en ruimtelijke adaptatie.

Eind 2022 is de Pilot Integrale Waterveiligheidsstrategie Waddeneilanden afgerond.
Deze rapportage vloeit voort uit het Deltaprogramma 2021, waarin is opgenomen dat een integrale waterveiligheidsstrategie wordt opgesteld voor ieder Waddeneiland voor hoogwater en overstromingen op basis van de principes van meerlaagsveiligheid. De aanleiding is de bijzondere situatie van de eilanden, waarbij, anders dan elders in Nederland, in geval van stormvloed geen evacuatie naar elders (voor de eilanden: de vaste wal) mogelijk is. In de pilot is gestart met het buitendijkse gebied op Vlieland en het binnendijkse gebied op Ameland.

In 2023 is een vervolg van de pilot gestart op alle eilanden om te komen tot een integraal en meerlaags veiligheidsstrategie per eiland. Dit project, uitgevoerd door het bureau “HKV lijn in water” in nauwe samenwerking met de Waddeneilanden, is nog in volle gang. We verwachten de strategieën begin 2024 te kunnen opleveren. Het Directeurenoverleg Deltaprogramma Waddengebied is op 3 oktober jl. akkoord gegaan met een bijdrage van € 43.875,-.

Het opstellen van die Veiligheidsstrategieën draagt bij aan het bereiken van een integrale en klimaatbestendige aanpak voor de waterveiligheid, klimaatbestendigheid en vitaliteit van het Waddengebied op de lange termijn. Het resultaat van het proces op de Waddeneilanden, kan een voorbeeldfunctie vervullen voor de aanpak elders in het land.

De komende jaren zal de focus zich naast “waterveiligheid”, meer gaan richten op “zoetwater” (besparen drinkwater, vasthouden zoetwater en tegengaan verzilting) en “ruimtelijke adaptatie” (fysieke maatregelen wateroverlast, droogte, hitte etc.).
Verder blijven we het Kennisprogramma Zeespiegelstijging actief volgen. Met de regionale partners van het Deltaprogramma onderzoekt het kennisprogramma de mogelijke gevolgen van een zeespiegelstijging van meer dan twee meter, w.o. de scenario’s Zeewaarts, Meebewegen en Beschermen Open en Gesloten.

4. Waddenzeezaken

In het Uitvoeringsprogramma 2021-2026 Waddengebied is ook ons Programma Waddeneilanden opgenomen, dat mede heeft bijgedragen aan het binnenhalen van de Regio Deal.
We hebben actief deelgenomen aan de Governance voor het Waddengebied, zowel ambtelijk Vooroverleg Omgevingsberaad (VO OBW), Vooroverleg Management Team Wadden (VO MT Wadden), Management Team Wadden (MT Wadden) als bestuurlijk Omgevingsberaad (OBW) en Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW).

Het Uitvoeringsprogramma van de Agenda voor het Waddengebied 2050 betreft een meerjarige en nauwe samenwerking van veel partijen in het Waddengebied die bijdraagt aan een integrale realisatie van de doelen voor de Waddenzee en het Waddengebied. De insteek is om op de korte termijn acties in de lijn van de Agenda uit te werken en stappen te zetten in het bewerkstelligen van majeure en complexe transities op het vlak van bereikbaarheid, kust, klimaat en visserij.

Na 2026 eindigen de financiële dotaties aan het huidige Waddenfonds. Het Waddenfonds stopt in 2028. Gezien de grote opgave van de Agenda 2050 is er behoefte aan onderzoek naar bekostiging van de Agenda, waar extra middelen naast bestaande geldstromen nodig zijn en hoe bestaande geldstromen zo goed mogelijk benut kunnen worden. De minister van IenW heeft aangeboden een verkenning hiertoe te ondersteunen met het oog op een volgend kabinet. ABDTOPConsult heeft opdracht gekregen dit nader te onderzoeken. De Waddeneilanden zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in de Klankbordgroep.

Werelderfgoed
Samen met de Waddenkustgemeenten, de provincies en het ministerie van LNV financieren we de Coördinator Waddenzee Werelderfgoed. Hij is actief op het snijvlak van beschermen en duurzaam benutten en het trilateraal samenwerken. In 2023 lag de nadruk op het ontwikkelen van het gastheerschapsprogramma, het versterken van Waddenzee breed samenwerken en de State of conservation van Unesco.

Binnen de trilaterale samenwerking worden de Waddeneilanden en Waddenkustgemeenten vertegenwoordigd door de burgemeester van Ameland in de WaddenSeaBoard (WSB). Hierin is o.a. de Verklaring van Wilhelmshaven gepresenteerd die de bescherming van de uitzonderlijke universele waarde van de Waddenzee als het grootste ononderbroken intergetijdengebied ter wereld vastlegt.

Het Unesco Werelderfgoed- comité heeft op 12 september jl. een State of Conservation (SoC) vastgesteld voor de bescherming van de trilaterale Waddenzee. In dit document uit Unesco haar zorgen over de verschillende activiteiten in en rondom de Waddenzee, zoals mijnbouw en de aanleg van kabels en over de cumulatieve druk van (economische) activiteiten op de Waddenzee.

5. Belangenbehartiging / Lobby

5.1 Programma Waddeneilanden

Met het Rijk en de provincies Fryslân en Noord-Holland is op 1 november 2023 het Convenant Regiodeal programma Waddeneilanden getekend. Belangrijk moment voor ons daarbij was de deelname aan het Waddendiner en onze aanwezigheid bij de Kamercommissie Wadden in januari 2023. Tijdens het Waddendiner in Nieuwspoort Den Haag heeft de voorzitter van de stuurgroep, Michiel Schrier, een presentatie over de noodzaak van ons programma kunnen geven aan de vele aanwezige Kamerleden en bewindspersonen.

5.2 Governance Waddengebied

De governance van het Waddengebied houdt zich vooral bezig met de uitvoering van zgn. Agenda 2050. Vanuit de Waddensamenwerking adviseren en sturen we op de belangen van de Waddeneilandgemeenten. Belangrijke onderwerpen waarop we actief hebben geanticipeerd zijn:

- UP01 : Beleidskader Natuur Waddenzee (hiervoor is een gezamenlijke standpuntennotitie opgesteld)
- UP05: Duurzame mobiliteit Waddeneilanden
- UP06: Vervolgonderzoek bereikbaarheid Ameland 2030
- UP13: Programma Brede Welvaart Waddeneilanden

Overig:

- Onderzoeksopdracht financiering opgave Waddengebied na 2026 (Kustfonds)
- Programma Aanlanding Windenergie op Zee Eemshaven (PAWOZ)
- Nieuwe concessie Waddenveren
- UNESCO Werelderfgoed State of Conservation report (SoC) en WaddenSeaBoard (WSB)

5.3 Waddentoets

Voor eilandgemeenten kunnen wet- en regelgeving knellend zijn door de geïsoleerde (insulaire) ligging. Daarom hebben we enkele jaren geleden met BZK en de provincies Noord Holland en Fryslân een Convenant samenwerking Waddeneilanden getekend.

Dit convenant moet bijdragen aan:

- Interbestuurlijke samenwerking
- Betere afstemming op de specifieke situatie v.d. Waddeneilanden bij ontwikkeling van beleid en wet- en regelgeving.

In dit kader is er regelmatig overleg over de zgn. Waddentoets. Een begrip dat is geïntroduceerd door het Friese Kamerlid Lutz Jacobi en via een motie is aanvaard. Er is het afgelopen jaar driemaal overleg gevoerd met het Convenant team. Op onderstaande agendapunten hebben we de waddentoets ingebracht:

- Wetsvoorstel betaalbare huur
- Herziening huisvestingswet 2014
- Wet versterking regie volkshuisvesting (urgentiegroepen)
- Wet vaste huurcontracten
- Regionale urgentieverordening (wijziging v.d huisvestingswet)
- Brede SPUK voor het Gezond en actief Leven akkoord/het hoofdlijnen sportakkoord II

5.4. Algemeen

Na de val van het kabinet medio 2023 schreven alle politieke partijen opnieuw verkiezingsprogramma's. Met onze boodschap hebben wij hen op de hoogte gebracht van voor ons elementaire thema's. Een boodschap die we in het komende jaar daar waar nodig blijven uitdragen:

'De Waddengemeenten en haar omgeving vergen permanente politieke en maatschappelijke aandacht. De gemeenten staan onder druk met grote opgaven en de omgeving wordt bedreigd door de achteruitgang van de natuur in het Unesco Werelderfgoed. De permanente vraag en afweging tussen economie en ecologie maakt heldere politieke keuzes noodzakelijk en mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid en duurzame bereikbaarheid van de eilanden.

Daarnaast willen wij u de volgende aandachtspunten meegeven;

Het Waddengebied stopt niet boven de eilanden, ook de activiteiten in de Noordzee hebben directe invloed op het Unesco Werelderfgoed.

Het is noodzakelijk dat er nu snel actie komt om het scheepvaartverkeer boven de eilanden verder te reguleren en veiliger te maken. Dat geldt zowel voor de Zuidelijke alsook de Noordelijke route in de Noordzee. Na de ramp met de MSC Zoë (2019) heeft de Onderzoeksraad voor de veiligheid een uitstekend rapport met aanbevelingen uitgebracht die nu hoognodig, volledig, moeten worden uitgevoerd. De actuele ramp met de Fremantle Highway (2023) geeft daarvan de noodzaak ook nog eens extra aan.

De ontwikkelingen van windmolenparken in de Noordzee boven de eilanden zijn volop in gang gezet. De aanlanding van wind op zee (PAWOZ) vergt grote aandacht en moet zeer zorgvuldig gebeuren. Er moet een totaalplan komen van de aanlandingen die zo min mogelijk (nog beter geen) schade aan het gebied geeft. De kabels moeten door de kwetsbare Waddenzee, ook kunnen de eilanden worden geraakt. Daar waar schade wel plaats vindt zal er een royale compensatie moeten komen voor schadeherstel en investeringen in het gebied die gerelateerd zijn aan duurzame investeringen ook op de en ten behoeve van de eilanden.

De energietransitie van de eilanden krijgt een extra impuls en voorrang in verband met de nog beperkte capaciteit en/of het vollopen van de stroomkabels naar de eilanden.

Nieuwe kabels vergen grote investeringen, de keuze zou ook kunnen zijn om (een deel van) deze middelen in te zetten voor oplossingen op de eilanden, zoals opslag en opwekken van hernieuwbare energie.

Het is essentieel voor de leefbaarheid en de economie dat de eilanden duurzaam bereikbaar blijven voor eilanders en gasten. De veerverbinding is de navelstreng voor de eilanden, zij kunnen geen beroep doen op voorzieningen van de buurgemeente, er is geen omleidingsroute als de boot niet vaart. De betrouwbare bereikbaarheid dient jaarrond gewaarborgd te zijn. In 2029 zal de nieuwe veerbootconcessie van kracht worden. De besturen van de eilanden moeten van meet af aan betrokken worden bij de keuzes die voorafgaand aan de concessieverlening worden gemaakt. Ook moeten zij de keuzes tijdens de nieuwe concessie kunnen beïnvloeden. Als er nieuwe veerboten worden aangeschaft dan moeten deze duurzaam, toekomstbestendig en flexibel zijn.

Wij vertrouwen erop en weten dat u, net als de eilanders, het Waddengebied, ons unieke Unesco werelderfgoed, een warm hart toe draagt. Van gratis medeleven kunnen wij echter niet leven en kan het gebied niet worden beschermd. Wij hopen dan ook, en vertrouwen erop dat u in uw verkiezingsprogramma aandacht besteedt aan dit unieke gebied in Nederland.'

5.5 Inzet van Den Haag Centraal (DHC)

Wekelijks ontvang het samenwerkingsverband een rapportage van de 'watcher' in politiek Den Haag over ontwikkelingen op de voor ons relevante thema's, een overzicht van de geplande commissievergaderingen en signalering van relevante Kamervragen. De wekelijkse rapportages worden gedeeld met DB leden, colleges van B&W, de raadsgriffies, convenants partners, gemeentesecretarissen en betrokken ambtenaren. Het zorgt ervoor dat we altijd goed geïnformeerd zijn over de agenda van de Eerste en Tweede Kamer en welke politieke issues er spelen. Daarmee kunnen we zo nodig snel ambtelijke en bestuurlijke acties inzetten.

6. Corporate Communicatie

Bij corporate communicatie gaat het om de interne en externe communicatie. De interne communicatie voor GR de Waddeneilanden is gericht op het vergroten van kennis over de ontwikkelingen van het samenwerkingsverband De Waddeneilanden, het vergroten van draagvlak voor de samenwerking (medewerkers, bestuurders en politiek) en het bevorderen van bewustzijn, impact en betekenis van de samenwerking op lokale issues en andersom. De externe communicatie is gericht op de media, om zo inwoners en stakeholders te bereiken en kennis over onze samenwerking te vergroten.

In 2023 hebben we elk kwartaal een nieuwsbrief uitgebracht waarin we nieuws brachten over de resultaten van de samenwerkingsthema's, besluiten uit het DB en adviezen van de DR. De nieuwsbrief wordt zowel in- als extern verspreid en heeft een meer eigentijds ontwerp gekregen.

De website is vernieuwd in 2023 en wordt regelmatig voorzien van nieuwsberichten en ontwikkelingen. Na het toekennen van de Regio Deal is een koppeling gemaakt met de (nieuwe) website van het Programma Waddeneilanden. Uiteraard worden berichten en nieuws daarbij op elkaar afgestemd.

Via LinkedIn worden nieuwsberichten actief geplaatst en gedeeld. En uiteraard worden er persberichten opgesteld bij nieuwswaardige momenten.

Waar we in 2023 minder goed in zijn geslaagd, is het delen van nieuws en ontwikkeling vanuit de vijf deelnemende gemeenten naar elkaar. Ook heeft er geen netwerkbijeenkomst voor communicatiemedewerkers plaatsgevonden om zaken beter op elkaar af te stemmen en dat geldt ook voor het bespreken van de wenselijkheid van de opzet van een communicatiewerkgroep. Dit laatste pakken we in 2024 alsnog op.
Uiteraard zetten we het kwartaalbericht voort en blijven we inzetten op LinkedIn als sociaal medium. Voor het Programma worden begin 2024 communicatiekaders vastgesteld voor zowel de interne als externe communicatiestrategie.

7. Algemene ondersteuning / Secretariaat

Het secretariaat heeft zich dit jaar ingezet om de onderlinge samenwerking met de eilanden te verstevigen. Dit doet ze door de verantwoordelijkheid te nemen voor het plannen, voorbereiden en verslag doen van de verschillende bestuursvergaderingen; het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Directieraad. Het secretariaat bewaakt en bewerkt ook de actielijsten van de vergaderingen.

De organisatie van diverse tweedaagse bijeenkomsten gebeurde in samenwerking met de diverse bestuurssecretariaten.
Het ondersteunen van de medewerkers van het Waddenkantoor bestond vooral uit agendabeheer, reserveren van ruimtes voor alle gesprekken en overleggen, archiveren, het verzorgen van de nieuwsbrieven en het actualiseren van de website.
Ook de voorbereidingen en begeleiding bij deelname aan 'de Week van de Uitwisseling' via Werken in Friesland heeft bijgedragen aan de samenwerking.

In 2024 gaan we verder met het verbeteren van de samenwerking met de secretariaten op de eilanden. Het structureel organiseren van portefeuillehouders overleggen start eind 2023 en gaat door in 2024.
Zeker gezien de uitbreiding van het Waddenkantoor, moet samenwerking met de Programmaondersteuner en de vervanging en/of waarneming van het secretariaat worden verbeterd.

Paragrafen

In de verplichte paragrafen die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorschrijft, zal alleen worden ingegaan op de zaken die relevant zijn voor de GR. Deze betreffen:

Treasury
Op 1 januari 2001 is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) in werking getreden. In deze wet worden de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. Deze functie wordt als volgt gedefinieerd:
"Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's."
In het jaar 2023 zijn geen financiële transacties met derden afgesloten. De liquiditeiten van de gemeenschappelijke regeling zijn aangehouden op een betaalrekening bij de Bank Nederlandse Gemeenten en een klein bedrag op een betaalrekening bij de ABN-AMRO Bank voor contante betalingen.

Risicoparagraaf
Op dit moment zijn voor de Gemeenschappelijke Regeling geen specifieke risico's te onderkennen. De lasten van de gemeenschappelijke regeling worden in de komende jaren geheel gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten. Wel kan het zo zijn dat bij een verder teruglopende financiering van de deelnemende gemeenten door de Rijksoverheid, de bijdragen van deze gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling onder druk kunnen komen te staan, waardoor de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling wellicht moeten worden ingeperkt.
De jaarrekening voldoet niet geheel aan de voorschriften vanuit het BBV. Dit vloeit voort uit de aard en omvang van de taken en activiteiten die door de GR worden uitgevoerd en keuze voor de wijze van financieren van die taken. Door de keuze die is gemaakt wordt zowel in de begroting als ook in de jaarrekening de koppeling vastgehouden tussen de activiteiten die door de GR worden uitgevoerd en de mate waarin de deelnemende eilandgemeenten hierin bijdragen. Gezien de aard en omvang van de GR wordt er gewerkt met slechts twee taken: de vijf eilanden taken en de vier eilanden taken. De directe kosten worden zoveel mogelijk toegerekend aan de beide taken; overhead wordt toegerekend aan de vijf eilanden taken.

De GR is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Tot en met het jaar 2020 werd de aan de GR in rekening gebrachte BTW via de zogenaamde "doorschuif-BTW" verrekend door de deelnemende eilandgemeenten. Vanaf het jaar 2021 wordt binnen de GR gebruik gemaakt van de zogenaamde koepelvrijstelling voor samenwerkingsverbanden van gemeenten. Hierover is in 2021 contact gezocht met de Belastingdienst die heeft aangegeven begin 2022 aan de GR over de jaren 2016 tot en met 2020 naheffingsaanslagen op te leggen, dit richt zich specifiek op de ICT facturen. Voor de GR vloeien hier beperkte financiële gevolgen uit voort omdat de door de Belastingdienst opgelegde aanslagen door de deelnemende gemeenten weer met de Belastingdienst kunnen worden verrekend. Per saldo hebben GR en deelnemende gemeenten dus geen financiële nadelen, met uitzondering van mogelijk door de Belastingdienst op te leggen (wettelijke) heffingsrente. Dit financiële risico wordt echter als niet-materieel ingeschat. De kosten die het adviesbureau hiervoor in rekening brengt zijn ten laste van het ICT budget.

Kengetallen

	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2023	**Verslag 2022**	**begroting 2023**
netto schuldquote	**- 51**	**- 32**	**- 32**
solvabiliteitsratio	**50**	**51**	**51**
structurele exploitatieruimte	**17**	**11**	**0**

Betekenis kengetallen:
Netto schuldquote: weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
Solvabiliteitsratio: geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
Structurele exploitatieruimte: in hoeverre de GR in staat is om de structurele lasten te voldoen uit de structurele baten.
De kengetallen voor de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen en voor grondexploitaties zijn niet opgenomen, omdat er geen verstrekte leningen en geen grondexploitaties zijn.

Frauderisicofactoren
Er zijn in 2023 geen relevante, geïdentificeerde frauderisico's geconstateerd.

Bedrijfsvoering
De diverse processen bedrijfsvoering zijn onder de loep genomen. Het heeft geleidt tot een betere Planning & Control Cyclus van de begroting, het jaarverslag en de Dienstverleningsovereenkomsten. We hebben meer inzicht in de diverse kosten gekregen en zijn vanaf 2023 in control met ambities en beschikbare middelen. Door dit te delen met de financiële collega's van de eilanden en de accounts (directe contactpersonen) ontstaat er naast meer inzicht, vooral begrip en verduidelijking.

We hebben alle Dienstverleningsovereenkomsten geëvalueerd, geactualiseerd en verbeterd op inhoud en uitvoering. Er lopen nog voorstellen voor nieuwe samenwerkingen, waardoor een lichte stijging in het aantal Dienstverleningsovereenkomsten te zien is.
Ook is de regionale samenwerking op ICT gebied verbeterd, door concreter wens en verwachting te bespreken.

In lijn van de voorgaande jaren blijven we werken aan de kwaliteit van de begroting en het inzicht in alle kostenposten.

Consequente evaluatie en consistente uitvoering van de DVO's blijft noodzakelijk. Daarnaast blijven we kritisch op zowel de efficiency als de noodzakelijke versterking van onze samenwerking.

In de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Zoals daar weergegeven is het dagelijks bestuur van mening dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De materialiteitsgrens is 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves volgens de rekening na wijziging (voor 2023 een bedrag van € 25.300).

Interne beheer
Het dagelijks bestuur komt tot haar oordeel omdat op grond van de door haar gestelde kaders en het feitelijke beheer dat namens haar wordt gevoerd door de secretaris.
Gelet op de zeer beperkte omvang van de organisatie geen sprake van aparte interne controle. Alle relevante financiële documenten worden door de medewerker bedrijfsvoering en secretaris gezien. Mochten er onverhoopt zaken blijken dat is snelle communicatie direct mogelijk en wordt naar bevind van zaken direct actie ondernomen.

Begrotingsrechtmatigheid
Op beide onderscheiden programma's (voor vijf eilanden en voor vier eilanden) is er geen sprake van een begrotingsoverschrijding.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
Van afwijkingen is in het verslagjaar niet gebleken. Wel is het zo dat enkele kaders die momenteel gehanteerd worden aangepast moeten worden, onder meer vanwege de invoering van rechtmatigheid. Er zal het komend jaar gewerkt worden aan de actualisatie van de controleverordering en normenkader, in lijn met de wijzigingen in gemeentewet, BBV en BADO.

Inkooprechtmatigheid
De belangrijkste financiële beheershandelingen hebben betrekking op inkoop. Er zijn in 2023 geen inkooponrechtmatigheden geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik
Vast onderdeel van het beheer en toezicht op zowel de processen als balansposten is het onderkennen van misbruik en oneigenlijk gebruik van (financiële) middelen (fraude). Er zijn in 2023 geen relevante, geïdentificeerde frauderisico's geconstateerd. En er is dit verslagjaar niet gebleken dat misbruik of oneigenlijk gebruik heeft plaatsgevonden.

Overige bevindingen
Uit het beheer en toezicht bleken verder geen bijzondere zaken.

Wet open overheid
Op 1 mei 2022 trad de wet open overheid (de Woo) in werking, als vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (de Wob). Nog meer dan voorheen wil de wetgever transparantie en openheid van de verschillende overheden bevorderen. Voor de GR betekent dit concreet dat we op twee vlakken moeten zorgen dat we aan de wet voldoen:

1. De actieve openbaarmaking: we maken uit onszelf informatie openbaar. Op termijn op een landelijk platform, maar zo lang dat er nog niet is volstaan andere digitale kanalen zoals onze website;
2. De passieve openbaarmaking: op verzoek maken we documenten openbaar over een bestuurlijke kwestie.
In 2023 zijn er geen Wob- en/of Woo-verzoeken ingediend.

Balans per 31 december 2023

		31 december 2023		31 december 2022
Materiele vast activa				
Investeringen met een economisch nut		€ 6.697		€ 8.899
Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen		€ 158.597		€ 181.235
Overige vorderingen		€ 0		€ 0
Liquide middelen				
Banksaldi		€ 772.438		€ 486.022
Overlopende activa				
Overlopende activa		€ 99.996		€ 0
Totaal activa		€ 1.037.728		€ 676.156
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 174.651		€ 76.948	
Bestemmingsreserve Project Duurzame Wadden	€ 167.527		€ 169.975	
Te bestemmen resultaat	€ 183.114		€ 97.703	
		€ 525.292		€ 344.626
Netto vlottende schulden				
Crediteuren	€ 481.125		€ 300.219	
Transitoria	€ 31.311		€ 31.311	
		€ 512.436		€ 331.530
Totaal passiva		€ 1.037.728		€ 676.156

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening:
De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
De balans is weergegeven voor voorgestelde resultaatbestemming.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa omvatten de investeringen in kantoormeubilair en dergelijke die bij de ingebruikname van het kantoor in Harlingen zijn aangeschaft. Deze activa worden in een periode van 15 jaar afgeschreven.

Het verloop in 2023 is als volgt:

	€
Boekwaarde 1 januari 2023	8.899
Investeringen 2023	0
Af: afschrijvingen 2023	2.202
Stand per 31 december 2023	6.697

Vorderingen

Dit betreft met name vorderingen op deelnemende gemeenten en te vorderen omzetbelasting. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.
De specificatie is als volgt:

	€
Debiteuren overheid	73.049
Te vorderen omzetbelasting	85.548
	158.597

Liquide middelen

Dit betreft het direct opneembare tegoed bij de Bank Nederlandse Gemeenten en de ABN-AMRO Bank.

Vorderingen

Dit betreft met name vorderingen op deelnemende gemeenten en te vorderen omzetbelasting. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.
De specificatie is als volgt:

	€
Nog te facturen	99.996
	99.996

Eigen vermogen

Algemene reserve

De mutaties in de Algemene Reserve zijn in 2023 als volgt:

	€
Stand per 1 januari 2023	76.948
Bij: jaarresultaat 2022	97.703
Stand per 31 december 2023	174.651

Bestemmingsreserve Project Duurzame Wadden

Aangezien het bedrag nog niet geheel is besteed in 2022 is er een verzoek ingediend en goedgekeurd door de Provincie om de maatregelen ook nog in 2023 toe te kunnen passen.

	€
Stand per 1 januari 2023	169.975
Af: onttrekkingen 2023	- 2.448
Stand per 31 december 2023	167.527

Netto vlottende schulden

Crediteuren

De specificatie is als volgt:

	€
Crediteuren overige overheid	498.854
Overige crediteuren	23.271
Totaal	522.125

Transitoria

De opbouw van de post is als volgt:

	€
Accountantskosten	7.018
Nog te ontvangen facturen	24.293
Totaal	31.311

Staat van baten en lasten 2023

	Begroot		Werkelijk	
Personeel:				
Secretaris-directeur	98.000		111.000	
Officemanagement	45.000		37.857	
Beleidscoördinatie	189.000		151.329	
Adviseur Bedrijfsvoering	75.000		86.775	
Communicatieadvies	20.000			
Formatieruimte	41.715			
Opleiding, training en teambuilding	8.160		1.578	
Reis-, verblijfs- en onkosten	21.420		16.766	
Overige personeelskosten	0		5.510	
		498.295		410.815
Huisvesting:				
Bureaukosten	25.500		28.385	
Huur en energie	18.360		17.600	
Afschrijving	0		2.202	
		43.860		48.187
Financiële administratie:				
Accountant	7.140		7.720	
Financiële ondersteuning partners	10.200		9.749	
P&O ondersteuning partners	6.630		5.416	
Diverse administratiekosten	4.590		15.496-	
		28.560		7.389
Vergader- en verblijf:				
Representatie	2.040		0	
Vergaderingen Algemeen Bestuur	1.500		3.669	
Bijeenkomsten raden 5 eilanden	30.000		22.287	
Bijeenkomsten medewerkers 5 eilanden	16.000		0	
Vergaderingen Dagelijks Bestuur	5.000		264	
Vergaderingen Directie Raad	3.000		5.447	
Vergaderingen werkgroepen	3.570		0	
		61.110		31.667
OBW en Werelderfgoed:				
Bijdrage Omgevingsberaad Waddengebied	32.000		35.150	
Bijdrage Werelderfgoed	20.400		9.766	
		52.400		44.916
Projecten:				
Vijf eilanden	6.840		9.188	
Den Haag Centraal (parlementaire Informatievoorziening)	10.800		13.052	
Programma Waddeneilanden	300.000		275.627	
Vier eilanden	12.240		0	
Werkbezoek mdw BZK/Wonen	0		150	
		329.880		298.017
Onvoorzien:				
Onvoorzien	10.000		0	
		10.000		0
Totaal		1.024.105		840.991

Toelichting op de realisatie

Algemeen
De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 183.114,-. Dit resultaat wordt met name veroorzaakt door de lagere personeelskosten, vergader- en verblijfskosten en creditrente.

Personeelskosten (€ 87.480,- voordelig)
Het voordelige resultaat heeft vooral te maken met het begrote budget voor ruimte in de formatie en communicatieadvies. De extra ruimte in de formatie die we dachten nodig te hebben, is niet gebruikt aangezien de nieuwe beleidscoordinatoren later gestart zijn dan we verwacht hadden en daarnaast geen fulltime dienstverband hebben. Ook hebben we in 2023 geen extra communicatieadvies ingewonnen. Incidentele kosten zijn de overige personeelskosten aangezien deze niet specifiek begroot waren.

Huisvestingskosten (€ 4.327,- nadelig)
Er zit een post afschrijvingskosten in van €2200,- die te maken heeft met de (15 jaar) afschrijving van meubilair e.d. die in 2011 is aangeschaft. Dit is een niet begrote post. Daarnaast zijn de kosten voor het digitaal archiveren hoger dan ingeschat.

Kosten financiële administratie (€ 21.171,- voordelig)
Door de hoge creditrente op onze betaalrekening is deze post positief afgesloten. Incidentele kosten zijn de diverse administratiekosten, aangezien deze lager begroot waren.

Vergader- en verblijfskosten (€ 29.443,- voordelig)
Alhoewel er een aantal vergaderingen fysiek zijn geweest, is het merendeel toch digitaal gehouden, waardoor er minder is uitgegeven dan begroot. Daarnaast is besloten om de gezamenlijke medewerkersbijeenkomst door te schuiven naar 2024.

OBW en Werelderfgoed (€ 7.484,- voordelig)
Bijdrage OBW is licht omhoog gegaan, de bijdrage Werelderfgoed is lager aangezien nog niet alle facturen gestuurd zijn.

Projecten (€ 31.863,- voordelig)
Het ingewonnen juridische advies voor de wijzigingen in onze Gemeenschappelijke Regeling en de kosten voor ons aandeel in de financiering van het Programmaplan Deltaprogramma 2022 – 2026 zijn onder de vijf eilanden projecten geplaatst, deze waren niet begroot. Een indexatie heeft ervoor gezorgd dat de kosten voor onze parlementaire informatievoorziening hoger zijn dan begroot. Daarentegen is er geen geld uitgegeven aan vier eilander projecten en zijn de ingeschatte kosten voor het Programma Waddeneilanden lager uitgevallen doordat het programmateam later gestart is dan ingeschat.

Onvoorzien (€ 10.000,- voordelig)
We hebben geen gebruik hoeven maken van de post onvoorzien.

Bijdragen per eiland

Binnen de GR zijn de volgende afspraken gemaakt met betrekking tot de door de eilanden te vergoeden bijdragen:

De bijdragen van de eilanden worden voor wat betreft de “Vijf eilanden taken” verdeeld op basis van de volgende verdeelsleutel:
Texel, 30% | Vlieland, 10% | Terschelling, 25% | Ameland, 25% | Schiermonnikoog 10% |

De bijdragen van de Friese eilanden worden voor wat betreft de “Vier eilanden taken” verdeeld in de verhouding:
Vlieland, 1/6 deel | Terschelling, 1/3 deel | Ameland, 1/3 deel | Schiermonnikoog 1/6 deel |

Lasten vijf eilanden	€ 836.424		**Baten vijf eilanden**		
			Bijdrage gemeente Texel	€ 307.231	
			Bijdrage gemeente Vlieland	€ 99.249	
			Bijdrage gemeente Terschelling	€ 249.702	
			Bijdrage gemeente Ameland	€ 249.702	
			Bijdrage gemeente Schiermonnikoog	€ 99.249	
					€1.005.133
Lasten vier eilanden	€ 4.658		**Baten vier eilanden**		
			Bijdrage gemeente Vlieland	€ 3.162	
			Bijdrage gemeente Terschelling	€ 6.324	
			Bijdrage gemeente Ameland	€ 6.324	
			Bijdrage gemeente Schiermonnikoog	€ 3.162	
					€ 18.972
	€ 840.991				€ 1.024.105
Lasten project Duurzame Wadden	**€ 2.448**		**Baten project Duurzame Wadden**		**€ 0**
Totaal van de lasten	**€ 843.439**		**Totaal van de baten**		**€ 1.024.105**
Toevoeging aan de bestemming reserve project Duurzame Wadden	**€ 0**		**Onttrekking aan de bestemming reserve project Duurzame Wadden**		**€ 2.448**
			Onttrekking aan de algemene reserve		**0**
Resultaat 2023 (positief)	**€183.114**				
Totaal van de lasten na resultaat bestemming	**€ 1.026.553**				**€ 1.026.553**

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves (hiervoor krijgt het algemeen bestuur samen met de jaarrekening een voorstel voor) en is daarmee vastgesteld op € 25.300.

Oordeel
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke acties zij onderneemt om eventuele afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Controleverklaring accountant 2023 – zie toelichtende mail

Bijlagen

Wet normering topinkomens 2023

Secretaris directeur; invulling gedurende 2023:

Naam	K. Praamstra
Duur dienstverband	1-1-23 tm 31-12-23
Beloning	€ 98.841
Beloning betaalbaar op termijn	€ 19.497
Totaal	€ 100.790
Individueel maximum	€ 178.400

De omvang van de functie is 28,8 uur per week. Het gehele jaar bleef de totale bezoldiging onder de geldende WNT-norm. Er is geen sprake van bezoldiging uit nevenwerkzaamheden of uit werkzaamheden bij gelieerde instellingen) of van een fictieve dienstbetrekking.

Samenstelling besturen

Secretaris-directeur; invulling gedurende 2022:

Naam	K. Zwart	K. Praamstra
Functie	Secretaris-adviseur a.i.	Secretaris-directeur
Duur dienstverband	1-1-22 tm 10-2-22	1-2-22 tm 31-12-22
Omvang dienstverband	80 uur	0,8 fte
Totale bezoldiging	€ 6.880	€ 90.918
Individueel maximum	€ 27.000	€ 158.000

Dagelijks Bestuur, samenstelling van 1-1-23 tot 1-6-23:

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog
Naam	M.C. Uitdehaag	M. Schier	C. van de Pol	L.P. Stoel	I. van Gent
Functie	Lid DB	Lid DB	Lid DB	Lid DB	Lid DB

Dagelijks Bestuur, samenstelling van 1-6-23 tot 20-12-23:

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog
Naam	R. van der Zwaag	M. Schier	C. van de Pol	L.P. Stoel	I. van Gent
Functie	Lid DB	Lid DB	Lid DB	Lid DB	Lid DB

Dagelijks Bestuur, samenstelling van 20 12-23 tm 31-12-23:

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog
Naam	M. Pol	M. Schier	C. van de Pol	L.P. Stoel	I. van Gent
Functie	Lid DB	Lid DB	Lid DB	Lid DB	Lid DB

Algemeen Bestuur, samenstelling vanaf 1-1-23 tot 1-6-23:

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog
Naam	M.C. Uitdehaag	M. Schrier	C. van de Pol	L.P. Stoel	I. van Gent
Naam	C. Hooijschuur	R. de Jong	G. van Essen	P. IJnsen	J. Hagen
Naam	R. van de Belt	M. Vellinga-Beemsterboer	J. Hoekstra-Sikkema	T. Faber	I. Zonneveld
Naam	R. Kieft				

Algemeen Bestuur, samenstelling vanaf 1-6-23 tot 20-12-23:

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog
Naam	R. van der Zwaag	M. Schrier	C. van de Pol	L.P. Stoel	I. van Gent
Naam	C. Hooijschuur	R. de Jong	G. van Essen	P. IJnsen	J. Hagen
Naam	R. van de Belt	M. Vellinga-Beemsterboer	J. Hoekstra-Sikkema	T. Faber	I. Zonneveld
Naam	R. Kieft				

Algemeen Bestuur, samenstelling van 20 12-23 tm 31-12-23:

	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog
Naam	M. Pol	M. Schrier	C. van de Pol	L.P. Stoel	I. van Gent
Naam	C. Hooijschuur	R. de Jong	G. van Essen	P. IJnsen	J. Hagen
Naam	R. van de Belt	M. Vellinga-Beemsterboer	J. Hoekstra-Sikkema	T. Faber	I. Zonneveld
Naam	R. Kieft				